

nu investeren

in de

toekomst

> Financiën

D66 hanteert een aantal principes rondom de provinciale financiën:

- Een sluitende begroting.
- Structurele uitgaven structureel dekken: structurele wensen nooit financieren met incidenteel geld, aangezien binnen de planningshorizon van de begroting zaken dan wel mooi geregeld lijken te zijn, maar het leidt meestal tot problemen op de lange termijn.
- Schrappen van en bezuinigen op activiteiten die niet tot de kerntaken behoren en de opbrengsten teruggeven aan de burger via lastenverlichting (bijvoorbeeld door verlaging van grondwaterbelasting en opcenten).
- Dreigt er toch een tekort te ontstaan, dan zou de provincie wat D66 betreft eerst naar haar eigen organisatie en bedrijfsvoering moeten kijken.
- Overschotten gaan wat D66 betreft naar de algemene reserve, als appeltje voor de dorst of om later investeringen mee te doen als interessante projecten zich voordoen (zoals in het erfgoed, binnenhavens, ecologische verbindingszones, projecten voor gebiedsontwikkeling en dergelijke). D66 wil in elk geval een reserve aanhouden die gelijk is aan één jaar begroting (€ 1 miljard).
- Wegnemen van bestuurlijke drukte: te veel bestuur kost geld en is niet effectief.
- De opbrengsten van de investeringen van de provinciale reserves investeren in zaken die later geld opleveren, zoals in economische infrastructuur, maar niet aan niet-kerntaken als welzijn, cultuur of sport. Geld geven aan gemeenten in de vorm van subsidies omdat ze “te klein zijn om anders zaken geregeld te krijgen” vindt D66 hier niet onder vallen.

investeren in de toekomst

Gelderland is een rijke provincie, mede dankzij de € 4,4 miljard NUON-gelden, en dat geld moet verantwoord worden beheerd en besteed. D66 heeft op alle bestuurslagen (landelijk, provinciaal en lokaal) een reputatie van financiële degelijkheid opgebouwd, ook in de gemeenten van Gelderland waar D66 meebestuur.

Zoals uit dit verkiezingsprogramma blijkt, wil D66 investeren in de toekomst (en niet rentenieren en het provinciale vermogen versnipperen). Verandering gaat niet zomaar. Investeren in oude productiemethodes moeten worden afgeschreven. Onroerend goed dat leegstaat, moet worden afgeboekt. Vernieuwingen moeten worden gefinancierd. Door inzet op innovatie, vakmanschap, duurzaamheid en export kan Gelderland zijn positie versterken.

Er is spaargeld genoeg, maar het wordt niet ingezet. Dat is vooral omdat banken niet meer voldoende als intermediair optreden. In de afgelopen jaren heeft Gelderland onder impuls van D66 revolverende fondsen opgezet. Een eerste bedrag van € 150 miljoen is geïnvesteerd in Gelderse bedrijven. Maar ruim € 5 miljard is voorzichtig belegd. Dat levert wel financieel rendement op: die rente komt ten goede aan de provincie. Maar het vermogen zelf wordt niet maatschappelijk geïnvesteerd, het ligt vast in Belgische, Franse en Duitse staatsleningen en via banken in hypothecaire leningen. Dat kan beter, want de rendementen op staatsleningen zijn steeds lager.

investeren door revolveren

Investeren en revolverende fondsen

D66 komt met een plan om in de periode 2015-2019 te investeren in de economie van Gelderland. D66 wil in deze periode € 1,2 miljard extra investeren in Gelderland. Dat doen we bij waar mogelijk is met behulp

van revolverende fondsen, het instrument waarvoor D66 in 2011 het initiatief heeft genomen, en waar nodig in de vorm van rechtstreekse investeringen waarvoor ook het provinciale stamkapitaal ingezet kan worden. Rendement op dit kapitaal wordt dan niet behaald in de vorm van euro's, maar in de vorm van duurzaam maatschappelijk rendement dat soms pas wordt uitgekeerd aan volgende generaties.

Revolverend fonds

De 'revolving fund'-methodiek is een beproefde manier van duurzaam financieren. Door aflossing komt het uitgeleende geld weer terug in het provinciale, revolverende, fonds. Op dat moment is het weer beschikbaar voor nieuwe leningen. Het voordeel hiervan is dat de middelen tot in lengte van jaren inzetbaar blijven. Hierdoor maakt eenmalig subsidiëren plaats voor duurzaam financieren. Het vormt dus een goed alternatief voor het traditionele subsidiëren met bijdragen.

D66 wil met voorrang investeren in de volgende speerpunten:

- > Milieu, onder andere energietransitie en verduurzaming (zoals van de woningvoorraad), circa € 600 miljoen.
- > Economische verduurzaming en innovatie, circa € 300 miljoen.
- > Ruimtelijke transformatie van steden en toeristische infrastructuur, circa € 300 miljoen.

Bij de revolverende fondsen kan het gaan om middellange leningen, participaties of langlopende leningen. Dat instrument daagt organisaties uit met goede plannen te komen binnen de kaders die de politiek stelt.

Revolverende fondsen dagen ook de financiële markten uit om mee te doen, zodat voor elke euro Gelders vermogen twee euro wordt bijgelegd. Daarbij kan Gelderland de eerste

investeerder zijn die de beoordeling doet, waarna bij een positief besluit andere investeerders moeten aansluiten. Gelderland kan daarnaast aansluiting zoeken bij het Dutch Venture Initiative, de Nederlandse Investeringsinstelling (NII) en de Europese Investeringsbank (EIB). Revolverende middelen inzetten betekent dat het geld terugkomt, zodat de opbrengst weer ten goede kan komen aan de nieuwe generaties. De uitvoering van revolverende middelen voor investeringen in bedrijven moet op afstand van de provinciale politiek plaatsvinden. De provincie stelt de kaders, de uitvoering moet in handen van een professionele vermogensbeheerder/uitvoerder worden gesteld die de nodige deskundigheid bij de beoordeling en de begeleiding van investeringen betreft.

Ook het vermogensbeheer van de provincie moet sterker worden ingezet op investeringen in Nederland. De provincies moeten in gesprek gaan met het ministerie van Financiën, om binnen het kader van schatkistbankieren een toekomstgericht investeringsfonds te voeden.

Belastingen In lijn met de aanbevelingen van de Raad van Europa is D66 voor een modernisering van de belastinggrondslag voor de provincie. Hierbij is meer autonomie en differentiatie gewenst, willen we de duurzaamheid van de provinciale financiën op lange termijn en de noodzaak van een nieuw bestuursakkoord met Rijk over taken en eigen middelen aankaarten.

Voor wat de hoogte van de bestaande provinciale belastingen betreft (zoals opcenten op motorrijtuigenbelasting, grondwaterbelasting en precariobelasting): D66 is zeer terughoudend met betrekking tot verhogingen, aangezien in deze tijd van fragiel herstel van de economie lastenverzwaring niet wenselijk is. D66 is voorstander van bevrozing van deze belastingen. Aangezien de meeste lasten door gemeenten worden geheven, is het belangrijk dat het financieel toezicht op de gemeenten (een provincietaak) scherp wordt uitgeoefend. Goede

openbaarheid van dat toezicht is een noodzakelijke voorwaarde.

Gestructureerd toezicht op financieel beleid van gemeenten Het provinciale toezicht op de financiële huishouding van gemeenten ziet D66 als een belangrijke kerntaak van de provincie. Gemeenten moeten een gezond en financieel realistisch beleid voeren. Om te garanderen dat gemeenten ook in de toekomst financieel gezond blijven, verlangt D66 dat gemeenten vooraf hun financieel plan indienen bij de provincie, zodat alle betrokkenen weten welke budgettaire uitdagingen er in Gelderland liggen. Naast het belang van meerjarig sluitende begrotingen en het in het vizier houden van gemeentelijke lasten, pleit D66 er ook voor om goed te letten op de ontwikkeling van grondexploitaties en toekomstige risico's.

Individuele gemeenten hebben een beperkte invloed op gemeenschappelijke regelingen. Ze zijn echter wel aansprakelijk voor eventuele financiële tekorten. Regionale samenwerking zal de komende jaren steeds belangrijker worden. Het is dan zaak ook het financiële deel goed te regelen, bij voorkeur bij de oprichting. Daarbij moet vooral gedacht worden aan de voorwaarden waaronder een gemeenschappelijke regeling mag besluiten tot het maken van meer kosten of het verhogen van de gemeentelijke bijdrage of de tarieven.

Inkoop en aanbesteden D66 staat voor duurzaamheid. Dat betekent dat we bij aankoop en aanbesteding grote waarde hechten aan duurzaamheidscriteria. Deze moeten een belangrijke plaats krijgen in het programma van eisen en in de beoordelingscriteria van offertes/aanbestedingen.

Subsidies De provincie Gelderland kent een groot aantal subsidies. D66 wil dat de provincie focust op haar kerntaken en dat ze dat ook doorvoert in haar subsidiebeleid. Provinciale subsidies voor een vitale samenleving (sport) en voor sociaal beleid kunnen wat D66 betreft worden afgebouwd en

uiteindelijk verdwijnen. Voor zover de provincie subsidies verleent op projectbasis, moet zo'n project een aantoonbare bovengemeentelijke meerwaarde hebben. Gesubsidieerde instellingen moeten voldoen aan een goed governancecode. Subsidies brengen een grote administratieve last met zich mee, zowel voor de aanvrager als voor de provincie als subsidieverlener. D66 wil voor de relatief kleine subsidies de lasten voor burger en provincie verkleinen.

D66 pleit voor Stad- en Regiobeleid in 2015-2019, waarin partnerschap met gemeenten en maatschappelijke partners (financiering aan de voorkant regelen) van groot belang is. Geprobeerd moet worden om subsidies zoveel mogelijk met cofinanciering door begunstigen te combineren en inzet van combinaties van subsidies en leningen na te streven. De rol van grote steden bij regionale economische ontwikkeling moet extra aandacht krijgen.

D66 zet in op het door ontwikkelen en verbreden van de inzet van revolverende middelen met concrete investeringsbeslissing op basis van een business-case. In aansluiting op wat hierboven is gezegd over transparantie voor bestuur, wil D66 ook een goede ontsluiting van de subsidieregelingen en de toegekende subsidies.

Samenwerkingsverbanden Door samenwerking te intensiveren meent D66 dat de provincie efficiënter kan opereren. Bovendien maakt D66 zich er hard voor dat Gelderland, daar waar mogelijk en relevant, publiek-private samenwerkingsverbanden aangaat, zodat financiële risico's niet alleen voor rekening van de provincie komen en expertise van marktpartijen wordt benut. Samenwerking is niet aan grenzen gebonden en daarom maakt D66 zich sterk voor samenwerking over de provincie- en landsgrenzen (Duitsland!) heen.

D66 wil de regio's, binnen en buiten de provincie, ook stimuleren om gezamenlijk op te trekken in het binnenhalen van subsidies uit Brussel, zoals EFRO en Interreg. De provincie kan hierbij een regiefunctie vervullen. Het zou ook goed zijn als de provincie stimulerend en coördinerend werkt als het gaat om Europese programma's als Life en Horizon 2020.